

Tugev Partner OÜ

Registrikood 11661940

e-post: info@vorumaaautokool.ee

Õppekava nimetus: Veoautojuhi 35-tunnine kiirendatud ametikoolitus

lisapädevuse saamiseks, millest 3 tundi on õppesõit

Kinnitan

Õppekava rühm: Transport ja logistika

Raul Kell

Juhatuse liige

12.09.2023

Kasutusel alates 01.10.2023

Maht tundides: kokku 36 tundi.

Õppekava koostamise alus:

1. [Autoveoseadus § 36 lõige 7](#)
2. [Majandus- ja taristuministri 06.06.2018 määrus nr 29 „Autojuhi ameti- ja täienduskoolituse kord, koolituse õppekavad, nõuded autojuhi koolituse korraldamise õppekavale ja õppekava koostamisele, nõuded autojuhi teadmistele ja oskustele ning pädevustunnistuse vorm“.](#)

Sihtrühm: alustavad kutselised autojuhid, kes soovivad töötada veoautodega

Eeltingimus õppe alustamiseks: D- või D1-kategooria pädevustunnistus

Vastuvõtutingimus: Kiirendatud ametikoolitusele võetakse vastu Eestis alalist elukohta omav Euroopa Liidu kodanik või isik, kellel on tähtajaline elamisõigus või -luba, pikaajalise elaniku elamisluba või alaline elamisõigus või isik, kes töötab vedaja juures töölepingu alusel.

Piirangud õpperühma suurusele: ei ole

Õppekeel: eesti keel

Eesmärk:

1. Kutselisele autojuhile vajalike teadmiste ja oskuste omandamine ning ettevalmistus iseseisvaks tööks.

Õpiväljundid

Koolituse läbinu:

- Väärtustab kutselise autojuhi eriala ning enda tööalast arengut, on kursis seadusandlusega, kaasaegse tehnoloogiaga, autojuhi ameti eripäradega ning mõistab autovedude olemust
- Töötab iseseisvalt bussijuhina järgides liiklusohutuse, tööohutuse, säästliku sõidu ja klienditeeninduse ja põhimõtteid, esindab iseennast ja valitud ametit positiivsena ning vastutab oma töö eest.
- On avatud koostööle ja osaleb meeskonnatöös, käitub vastastikusel suhtlemisel toetaval viisil, on valmis juhendama ametisse tulijaid.
- Kasutab tööks vajalikke infotehnoloogilisi vahendeid, andmebaase, dokumentatsiooni ning erialast sõnavara eesti ja võõrkeeles.

Õppemeetodid ja õppekorralduse lühikirjeldus.

Koolituse läbiviimisel kasutatakse koolitatavat aktiveerivat loenguvormi, visualiseerimist, rühmatööd, praktikumi ja sõiduõpet.

Tunniplaanid avaldatakse veebilehel www.vorumaaautokool.ee

Töö- ja puhkeaja ning veoseohutuse õppimisel teostame süvaõpet, mis on teooriast ja praktikast läbipõimunud õpetus ning seostatud päriseluliste praktiliste näidetega.

Ametikoolituse õppetundide sisuline ülesehitus ja vahelduvus tagavad Lisas 1 ettenähtud teadmiste ja oskuste omandamise ja õpilase vajaliku ettevalmistuse iseseisvaks tööks.

Sõiduõpe viiakse läbi korraga ühe õpilasega. Sõiduõppe viib läbi koolitaja määratud vastava kategooria juhtimisõigust omav lektor.

Ametikoolituse sõiduõpe tuleb läbida sama kategooria sõidukiga, mille osas pädevust omandatakse. Et hinnata ohutusnõuetel põhineva säästliku sõidu oskust, eelkõige sõiduki valitsemist erinevates teeoludes, vahelduvates ilmastikutingimustes valge ja pimedal ajal ning oskust vähendada kütusekulu, võib sõiduõppest kuni neli tundi teha õppeväljakul.

Õppevorm: auditoorne ja praktikum.

Tulemuse kontrolli viis: teoreetiline ja praktiline eksam, mis koosneb 50-st küsimusest ja praktilisest tööst.

Õppeaine nimetus	Teooria	Praktika	Kokku	Lektor
Autovedude korraldus ja logistika	4	1	5	Raul Kell Kalle Laht Vitali Nester
Sõiduki tundmine ja käsitlemine	2	2	4	Raul Kell Kalle Laht Rein Rusch Vitali Nester
Autojuhi amet	4	0	4	Raul Kell Kalle Laht Rein Rusch Vitali Nester
Liiklusohutus ja säästlik sõit	2	1	3	Raul Kell Kalle Laht Rein Rusch Vitali Nester
Autojuhi õigused, kohustused, vastutus	2	0	2	Raul Kell Kalle Laht Rein Rusch Vitali Nester
Koormate kinnitamise süvaõpe	3	3	6	Raul Kell Urmo Udu Kalle Laht Vitali Nester
Autojuhi töö- ja puhkeajad, sõidumeerikud	5	4	9	Raul Kell Kalle Laht Rein Rusch Vitali Nester
Sõiduõpe		3	3	Raul Kell Kalle Laht
Kokku:	22	14	36	
Õppeainetes käsitletavate teemade loetelu ja õpiväljundid on kirjeldatud Lisas 1.				

Õpikeskkond (õppemateriaalse baasi ja õppevahendite üldiseloostus)

Teooriaõpe ja teadmiste kontroll toimub koolitaja õppeklassis või mõnes teises tervisekaitse nõuetele vastavas ruumis või koolituse tellija ruumides. Klassiruumid on sisustatud õppelaudadega. Koolituse käigus kasutatakse projektorit, pabertahvli, õppesimulaatoreid. Õppematerjalid on kaasaegsed nii paberil kui ka elektroonilisel kujul. Praktikumis kasutab osaleja ohutusvesti ja töökindaid.

Õppeainete sisu edastamiseks näidatakse õppevideosid. Kasutatakse digitaalset ja analoog sõidumeerikute õppesimulaatoreid VDO ja Stoneridge.

Veoseohutuse õpetamiseks kasutatakse veoseohutuse ja hõõrdeteguri õppetendi. Kasutusel on erinevad näitlikustavad vahendid erinevate õppeainete teemade edastamiseks. Praktikumis kasutatakse vastavalt omandatavale kategooriale D- või D1-kategooria bussi.

Täidetakse reisijateveoga seotud dokumente (sõidulehed rohelises raamatus, liiklusõnnetuse teade, reisiplaanid jne). Õpilased kasutavad interneti andmebaase otsimaks vajalikke seaduseid, juhendeid, õpetusi ning viiteid. Kõik osalejad saavad töö- ja puhkeaja reeglite õppematerjalid.

Sõiduõppes kasutatakse õppesõidukit:

- **MAN koos poolhaagisega (CE-kategooria)**
- **MERCEDES-BENZ koos kesktelghaagisega (CE-kategooria)**
- **MERCEDES-BENZ (C-kategooria)**
- **MERCEDES-BENZ Sprinter (C1-kategooria)**

Nõuded koolituse lõpetamiseks

Teoreetiliste teadmiste eksam: Ametikoolitus lõpeb teoreetiliste teadmiste ja praktilise töö eksamiga. Koolitusel osaleja vastab, pärast teooriaõpet kirjalikult 50-le valikvastustega küsimusele.

Teoreetiliste teadmiste eksami küsimustik peab katma õppekavas sätestatud valdkondi kõigi teadmiste ja oskuste teemade ulatuses. Praktilise töö eksam peab katma koolitaja valitud autojuhi tööga seonduvaid praktilisi ülesandeid autojuhile ettenähtud oskuste teemade osas.

Teoreetiliste teadmiste eksam on sooritatud, kui eksamineeritav vastab õigesti vähemalt 70 protsenti küsimustest. Teoreetiliste teadmiste eksamil on küsimusi 50.

Praktilise töö eksamil rakendatakse hindamissüsteemi põhimõttel – „sooritas”, „ei sooritanud”. Praktilise töö eksamil peab olema vähemalt üks individuaalne harjutus erinevatest teemadest.

Lõpetamisel väljastatavad dokumendid

Tunnistus kursuse läbimise kohta, kus on peal tunnistuse number, kursuse läbimise aeg ja maht, osaleja nimi, isikukood, õpiväljundid ja tunnistuse väljastamise kuupäev. Tunnistus on eesti keeles.

Koolitajale esitatavad kvalifikatsiooninõuded

1. Õpetaja peab valdama nõutavate õppeainete aluseid
2. Õpetaja peab omama õppeaine profiilile vastavaid töökogemusi
3. Õpetaja peab omama kõrg või kesk-eriharidust
4. Õpetaja peab olema osalenud erialasel täiendkoolitusel

Info koolitajate kohta on veebilehel www.vorumaaautokool.ee

Hindamiskriteeriumid

Mitteeristav hindamine, tulemus on „jah“ (sooritatud) või „ei“ (mittesooritatud).

Väljund	Hindamismeetod	Hindamiskriteeriumid
Koolitusel omandatud teoreetiliste teadmiste kontrollimine.	Koolitusel osaleja vastab kirjalikult viiekümnele valikvastustega küsimusele.	Positiivse tulemuse annab koolitusel osalejale, kui õigesti on vastatud 70% küsimustest
Koolitusel omandatud praktiliste oskuste kontrollimine	Koolitusel osaleja sooritab ühe individuaalse praktilise ülesande.	Positiivse tulemuse annab see, kui ülesanne on õigesti sooritatud.

Lisa 1: Õppeainetes käsitletavate teemade loetelu- õpiväljundid

(1) Autovedude korraldus:

- 1) autovedude olemus, partnerite ja kontaktisikute erinevad nõudmised ja ootused, autovedude tähtsus vedude üldises mahus, autoveo liikide iseärasused riigisisel, rahvusvahelisel, oma kulul korraldataval veol ja veol tasu eest ning autovedudel kasutatavad ettevõtlusvormid ja nende erisused;
- 2) autoveo tegevusalale juurdepääsu ning tegevusalal tegutsemise nõuded, välislepingud ning neist tulenevad piirangud, vedaja vastutus autoveo korraldamisel ja veolubade süsteem;
- 3) logistika ja transpordiökonomika alused, komponendid ning põhimõtted;
- 4) autovedudel kasutatavad kindlustused;
- 5) autovedudel valitsevad ohud ning ohu ennetamise põhimõtted;
- 6) järelevalvepõhimõtted, järelevalveametite õigused ja tehnoulevaatuse läbiviimise nõuded;
- 7) autojuhi koolituse, lähetamise ning sõidu- ja puhkeaja planeerimise ja arvestamise valdkonnaga seonduvad nõuded;
- 8) transpordi infrastruktuuri kasutamise, maksustamise ning teekonna planeerimise põhialused ning piirangud.

(2) Autojuhi õigused, kohustused ning vastutus:

- 1) töölepingu ja muu võlaõigusliku lepingu alusel töötamise nõuded, poolte õigused ja kohustused, erinevat tüüpi lepingute sõlmimine, muutmise, lõpetamise, tööaja ja -tasu arvutamise erisused, kinnipeetavad maksud ning võimalikud hüved;
- 2) autojuhi tsiviil- ning karistusõigusliku vastutusega seonduvad nõuded autojuhile vajalikus mahus ning autojuhi rikkumiste mõju vedaja tegevusele.

(3) Sõiduki tundmine:

- 1) sõiduki põhiagregaatide ja süsteemide tööõhismõtted, kasutamise piirangud, sagedamini esinevad rikked ning nende kõrvaldamise viisid;
- 2) sõiduki põhiagregaatidele, süsteemidele, varustusele ning sõidumeerikule ja kiiruspiirikule kehtestatud tehnonõuded;
- 3) sõiduki mõõdetest tulenevad ohud, eelkõige seoses vähekaitstud liiklejatega.

(4) Autojuhi amet:

- 1) tööohutuse ja töökaitsega seotud poolte õigused, kohustused ja vastutus;
- 2) tööõnnetuse põhjused teel, laadimisel ja sõiduki hooldamisel, riskitegurid, tööõnnetusega seotud lisaohud, tööõnnetuse ennetamise põhimõtted ning vajalikud tegevused õnnetuse toimumisel;
- 3) autojuhi terviseriski põhjused, sealhulgas stress, müra, vibratsioon, saastatud õhk, pikka aega istumine, töö- ja puhkeaja nõuete eiramine, tavatud tööajad, muutuvad ilmastikutingimused;
- 4) juhi töökoha ergonoomia ja valedest töövõtetest tulenevad ohud;
- 5) suhtlemispsühholoogia ja suhtlemise põhialused ning klienditeeninduse põhimõtted ja head tavad, tüüpilisemad probleemsete olukorrad tellijate, järelevalve ja teiste kontaktisikutega, probleemsete olukordade lahendamise viisid ja meetodid.

(5) Liiklusohutus:

- 1) sujuva, ohutu, riske vältiva ning keskkonda säästva sõiduviisi põhimõtted;
- 2) erinevates tee- ja ilmastikuoludes sõitmise põhimõtted, ohutust mõjutavad tegurid ning ohu ennetamise põhimõtted;
- 3) autojuhi tööks vajalikud põhiteadmised liikluspõhholoogias ning autojuhi tööd mõjutavad tegured, sealhulgas isiksuse eripärad, väsimus, stress, alkohol, narkootikumid, erinevad haigused;
- 4) ametialal esinevad peamised liiklusõnnetuse põhjused, õnnetusega seotud lisaohud ning vajalikud tegevused õnnetuse toimumisel.

(6) Lisaks autovedude korraldamisega seonduvalt teadma:

- 1) veoseveo korraldust reguleerivad õigusaktid, erinevad veoliigid ja veoseveol nõutavad dokumendid,

nende tähendus ja täitmine autojuhile vajalikus ulatuses;

- 2) erinevused Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vedudel, tollipiiride ületamisel;
- 3) pakendite liigitus, kasutatavad materjalid, märgistamine, mõõtmed ja kasutamise kord;
- 4) konteinerite, kaubaaluste ja paakide kasutamise reeglid tükikaupade, puistekaupade, gaasiliste ainete ja vedelike veol;
- 5) veoste laadimise, kinnitamise ja katmise põhimõtted ja nõuded erinevatel vedudel, sobiva sõiduki valiku põhimõtted ja nõuded lähtuvalt veose liigist ja kujust ning erinevat liiki ja kujuga veoste kinnitamise ja toestamise võtted;
- 6) enamkasutatavate kinnitus- ja katmisvahendite liigitus ja kasutamise nõuded;
- 7) kiirestiriknevate toidukaupade veoga seonduvad erinõuded;
- 8) suuremõtmelise ja raskekaalulise autoveo erinõuded, nõuded sõidukile ja selle tähistamisele, veoteele ning dokumentidele;
- 9) ohtliku veose mõiste ja ohtliku veose veo erikorra üldpõhimõtted.

(7) Lisaks peab veosevedu teostav autojuht teadma autojuhi õigusi, kohustusi ja vastutust veoste laadimisel, kinnitamisel ja katmisel.

(8) Lisaks peab veosevedu teostav autojuht sõidukiga seonduvalt teadma:

- 1) veoseveoks ettenähtud sõiduki lubatud mõõtmeid ja masse ning nende mõõtmise või määramise põhimõtteid;
- 2) vedukit ja haagist ühendavate juhtmete ja nende pistikute ehitust ning ühendamise nõudeid.

Nõuded autojuhi oskustele

(1) Autovedude korralduses õpitakse, kuidas:

- 1) oma käitumisega tõsta ettevõtte mainet, mõista autojuhi ameti olemust, eesmärki, tegevus- või ametiala tavasid ja praktikat ning arvestada oma ametitegevuses partnerite ja klientidega suhtlemisel nende huvide ja õigustega;
- 2) kasutada autojuhi töös vajalikul tasemel mehaanilise ja digitaalse andmesalvestusega sõidumeerikut, salvestada sõidumeerikus nõutavaid andmeid, teha digitaalse andmesalvestusega sõidumeerikust väljatrükke ja sisestada sellesse vajalikke andmeid ning kanda sõidumeeriku salvestuslehele või väljatrükile käsitsi kandeid;
- 3) kasutada teekonna planeerimiseks ja valimiseks kaarte ning tehnilisi vahendeid, lugeda kaartidel ja tehnilistes vahendites kasutatavaid tähiseid ja tingimärke;
- 4) arvestada infrastruktuuri kasutamisele ning maksustamisele kehtestatud piiranguid ning leida ja tasuda ette nähtud tasusid.

(2) Sõidukiga seonduvalt peab autojuht oskama:

- 1) kasutada sõiduki põhiagregaate ja süsteeme nõuetekohaselt, optimaalselt ja rikkeid ennetavalt ning oskama arvestada nende kasutamise piiranguid;
- 2) diagnoosida auto põhiagregaatides ja süsteemides esinevaid rikkeid, leida rikete põhjused ning võimalusel neid kõrvaldada;
- 3) valida ja monteerida nõuetekohaseid rehve sõltuvalt teekonnast, auto massist, kiirusest ja otstarbest;
- 4) hinnata sõiduki tehnonõuetele vastavust enne teeliiklusesse asumist.

(3) Autojuhi ametiga seonduvalt peab autojuht oskama:

- 1) ennetada ja ära hoida autovedudel valitsevaid ohte, sealhulgas kuritegevust ning ebaseaduslike sisserändajate vedu;
- 2) koostada tööõiguse valdkonnaga ja oma ametialaga seonduvad avaldusi ja dokumente;
- 3) käituda õigesti tööõnnetuse korral, ennetada õnnetusest tulenevalt lisaohtu, kutsuda abi;
- 4) rakendada juhi töökoha ergonoomia põhimõtteid ning õigeid töövõtteid;
- 5) lahendada tüüpilisemaid probleemseid olukordi tellijate, saajate, järelevalve ja teiste autojuhiga peamiselt kokku puutuvate isikutega.

(4) Liikluses osalemisega seonduvalt peab autojuht oskama:

- 1) juhtida autot ohutult, sujuvalt ja ökonoomselt ning rakendada õigeid juhtimisvõtteid;
- 2) valitseda sõidukit ohutult erinevates tee- ja ilmastikuoludes;
- 3) käituda õigesti liiklusõnnetuse korral, ennetada õnnetusest tulenevalt lisaohu, kutsuda abi, vormistada vajalikke dokumente;
- 4) arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina ning mõista erineva käitumisega kaasnevat tagajärgi;
- 5) võtta arvesse sõiduki mõõtmetest tulenevaid ohtusid, eelkõige seoses vähekaitstud liiklejatega.

(5) Lisaks peab veosevedu teostav autojuht autovedude korraldamisega seonduvalt oskama:

- 1) paigutada veose laadimisel veos ohutult, ühtlaselt ja tasakaalustatult, et vältida lubatud mõõtmete ja masside ületamist, auto ebastabiilset koormist ning veose ohtlikku paigutust;
- 2) valida ja kasutada sobilikke kinnitus- ja katmisvahendeid peamiste veosegruppide nõuetekohaseks kinnitamiseks ja katmiseks;
- 3) arvutada veose kinnitusvahendite nõutavat tugevust ja kinnitusvahendite arvu sõltuvalt saadetise massist ja mõõtmetest;
- 4) täita veoseveol erivedude nõuetest ning välislepingust tulenevaid nõutavaid dokumente elektrooniliselt ja paberil autojuhile vajalikus ulatuses.

(6) Lisaks peab veosevedu teostav autojuht sõidukiga seonduvalt oskama:

- 1) ühendada vedukit täishaagise, kesktelghaagise ja poolhaagisega;
- 2) kasutada talvistes teeoludes täiendavaid ohutusvahendeid ja lumekette.